

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets presidentskap

Ekspedisjonskontoret

0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
15/5613 -

Dato
16.12.2015

Spørsmål 334 fra Stortingsrepresentant Vinje Om pris på mikrodata fra SSB

Jeg viser til brev av 10. november 2015 fra Stortingets president vedlagt følgende spørsmål fra stortingsrepresentant Kristin Vinje til skriftlig besvarelse:

«Hvordan vil finansministeren legge enda bedre til rette for at SSBs data kan benyttes til forskning uten at kostnadene for forskere blir for store?»

Begrunnelse:

Norge har svært gode tall om befolkningen, og tallene er grunnlag for mange nasjonale forskningsprosjekter. SSB har i det siste gjort mye for å øke tilgjengeligheten på dataene sine. Ventetiden er redusert, samtidig som de betjener og veileder flere. Jeg har fått opplyst at SSB i 2013 økte prisen på å hente ut registerdata betydelig, noe som skapte utfordringer for mange forskningsprosjekter.»

Svar:

SSB har nylig gått gjennom prisingen av sine tjenester. Det har bl.a. resultert i at den reelle kostnaden ved å tilrettelegge og utlevere mikrodata til forskere synliggjøres og inngår i prisen for slike oppdrag.

Det er viktig at offentlig finansierte data så langt som mulig gjøres tilgjengelig for forskning, innenfor personvernmessige og forskningsetiske rammer. Å tilrettelegge forskningsdata er en prioritert oppgave i SSB. Det går frem både i virksomhetens egen flerårige strategi, og det påpekes i tildelingsbrevene til SSB.

Samtidig mener jeg at prisene for denne type oppdrag skal gi brukerne informasjon om

de reelle kostnadene ved å tilrettelegge og ta ut slike data. Det kan legge til rette for at forskere gjør bedre avveininger når forskningsprosjekter planlegges.

De siste årene har SSBs arbeidet målrettet for å effektivisere tilretteleggingen av utlån av mikrodata til forskere. Det har resultert i klart kortere saksbehandlingstid og mer enn en halvering av prisen på slike oppdrag, jf. tabell 1. Det legges til grunn at effektiviseringsarbeidet på dette feltet videreføres slik at kostnadene kan reduseres ytterligere.

SSB har blant annet tilbudt flere kurs for forskere i å bestille gode og riktige data den senere tiden. Upresise bestillinger gir dårlig kvalitet og bidrar til unødvendig ressursinnsats fra SSB, og dermed høyere kostnader. SSB har nylig fått hjemmel til å koble registerdata fra registre eid av andre offentlige virksomheter. Fra 1. oktober i år trenger forskere ikke lenger å søke hver enkelt registreier for å låne data som SSB uansett henter inn til produksjonen av offisiell statistikk. Det vil også bidra til å forenkle arbeidet med å tilrettelegge data, og dermed redusere både prisene og behandlingstiden ytterligere fremover.

Sammen med Norsk samfunnsvitenskapelige datatjeneste gjennomfører SSB også i RAIRD-prosjektet (Remote Access Infrastrukture for Register Data). Prosjektet skal legge til rette for direkte tilgang til aidentifiserte mikrodata for forskere, uten at de trenger søke om tilgang.

Tabell 1. Noen fakta om mikrodata og mikrodataoppdrag

Nøkkeltall¹	2013	jan.-jun. 2014	jan.-jun. 2015
Antall mikrodataoppdrag levert	158	133	141
Gjennomsnittspris kr.	61 000	33 200	25 000
Laveste pris kr.	1 500	1 700	1 800
Antall oppdrag under behandling ("kø")	> 250 på det meste	76	65

Med hilsen

Siv Jensen

¹ Tallene gjelder utlån fra seksjon for mikrodata. Noen få oppdrag håndteres fremdeles i andre deler av SSB.